

عنوان مقاله:

معرفی و تحلیل باب برزویه طبیب با تاکید بر کارکرد قصه درمانی و مرامنامه طبابت

محل انتشار:

نخستین همایش ملی هنر و سلامت (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 1

نویسندگان:

علیرضا کریمی - مربی، گروه نقاشی، موسسه آموزش عالی فردوس، مشهد، ایران

خشایار قاضی زاده - استادیار، گروه تاریخ تطبیقی و تحلیلی هنر اسلامی، دانشگاه شاهد، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

مقدمه و هدف: امروزه کارکرد قصه در درمان شماری از امراض روحی و روانی برای انسان معاصر بیش از پیش آشکار شده؛ چه، تاسیس مراکز قصه درمانی در غرب (Storytelling) ناظر بر این مدعاست. این کارکرد در ایران دوران اسلامی و پیش از آن، به صورت فراگیر و خودجوش در قالب داستانهای ادبیات فارسی رواج داشته است. یکی از این آثار، کتاب کلیله و دمنه- با نقشافرینی حیوانات - است که برزویه طبیب- وزیر دانشمند انوشیروان ساسانی - آن را از زبان سانسکریت به زبان پهلوی برگردان نموده و خود مقدمهای مشتمل بر سه داستان پندآموز در ابتدای آن افزوده است که به باب برزویه طبیب مشهور است. محل پرسش اینکه با تاکید بر مضامین پندآموز بکاررفته در داستانهای این باب، کارکرد قصه درمانی چگونه است با طرح مسئله اخلاق پزشکان از سوی برزویه، مرامنامه طبابت چگونه تبیین و تحلیل میشود روش در این تحقیق توصیفی-تحلیلی بوده و گزیده نتایج حاصل از مطالعات، حاکی از آن است که اولاً برزویه به عنوان طبیبی حاذق در عصر خود، دستیابی به آداب معنوی برای پزشک را مقدم بر هر چیز می داند. این خود مستلزم دوری از رذایل حرص، طمع و خودبینی و نزدیکی به فضیلت آخرت اندیشی است. دودیدگر آنکه زبان قصه با کارکرد هم ذات پنداری با شخصیت های داستان، در ضمیر ناخودآگاه شنونده نفوذ کرده و او را به امر خیر، رهنمون می سازد. روش بررسی: این تحقیق از نظر هدف توسعه ای و از نظر ماهیت و روش، توصیفی-تحلیلی است که به روش کیفی و با استدلال قیاسی به گردآوری و تحلیل داده های کتابخانه‌ای با بهره مندی از ابزار عقل و منطق و تطبیق با اقتضائات عصر مورد بحث و تا حدودی دوره معاصر پرداخته است. یافته ها: در باب برزویه طبیب، با گونه هایی متفاوت از متن مواجهیم. نخست تذکره یا شرح حال نویسنده (برزویه) که خود را از کودکی در طبابت مستغرق می داند. آنجا که می گوید: چون سال عمر به هفت رسید مرا بر خواندن علم طب تحریض نمودند. دوم ذکر پندهایی است که او از پس تجارب اولیه زندگیش دریافت نموده و با توجه ویژه به آخرت اندیشی در پی گردآوری توشه برای ساعات پس از مرگ است. و این مهم را به طبقه اطبا توصیه می کند. آنجا که آورده است: پوشیده نماند که علم طب نزدیک همه خردمندان و در تمامی دینها ستوده است و در کتب طب آورده اند که فاضل تر اطبا آن است که بر معالجت از جهت ذخیرت آخرت مواظبت نماید سوم. ذکر صریح داستان های سه گانه خویش بوده که شامل دزد نادان، بازرگان صاحب جواهر و گریخته از اشتر مست است. چهارم تفسیری است که بر محتوای نمادین داستان ها وارد می داند. برای مثال در تفسیر داستان سوم می گوید: پس من دنیا را بدان چاه پر آفت و مخافت مانند کردم؛ و موشان سپید و سیاه و مداومت ایشان بر بریدن شاخه‌بر شب و روز که تعاقب ایشان بر فانی گردانیدن جانوران و تقریب آجال ایشان مقصور است. نتیجه گیری: (نخست) نقطه تاکید برزویه از اشتغال خود به طبابت در باب یادشده، یادآوری و تذکر مداوم به عاقبت اندیشی و باور عمیق به رستاخیز با بهره مندی از گوهر وقت و چراغ عمر است. او پزشکی را نه هدف بلکه وسیله ای برای تجمیع توشه آخرت م ...

کلمات کلیدی:

برزویه، کلیله و دمنه، قصه درمانی، مرامنامه طبابت، آداب معنوی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/884279>

